

géén koning zoals alle volken (2)

1Samuël 8

10 december 2023
Benthuizen

de vorige keer...

Deuteronomium 17:14-20:

de grondwet voor een (eventuele) koning:

de vorige keer...

Deuteronomium 17:14-20:

de grondwet voor een (eventuele) koning:

1. niet het volk, maar God zou de koning kiezen

de vorige keer...

Deuteronomium 17:14-20:

de grondwet voor een (eventuele) koning:

1. niet het volk, maar God zou de koning kiezen
2. geen buitenlander

de vorige keer...

Deuteronomium 17:14-20:

de grondwet voor een (eventuele) koning:

1. niet het volk, maar God zou de koning kiezen
2. geen buitenlander
3. niet veel paarden houden
= een leger

de vorige keer...

Deuteronomium 17:14-20:

de grondwet voor een (eventuele) koning:

1. niet het volk, maar God zou de koning kiezen
2. geen buitenlander
3. niet veel paarden houden
= een leger
4. niet veel vrouwen nemen
harem = buitenlandse bondgenootschappen

de vorige keer...

Deuteronomium 17:14-20:

de grondwet voor een (eventuele) koning:

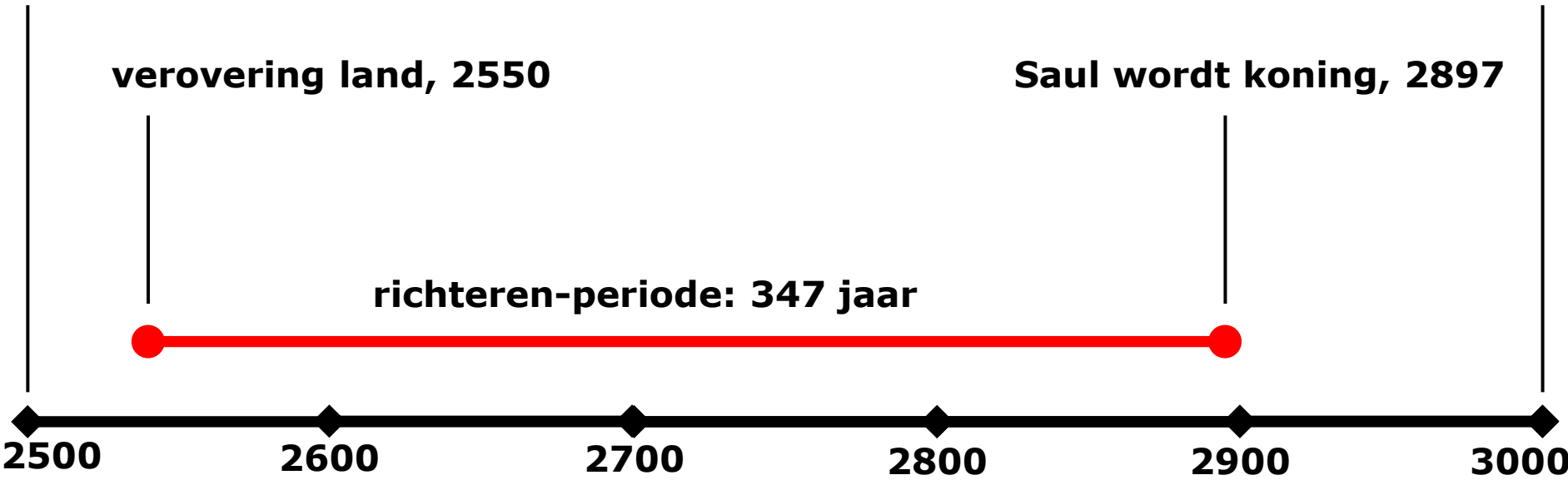
1. niet het volk, maar God zou de koning kiezen
2. geen buitenlander
3. niet veel paarden houden
= een leger
4. niet veel vrouwen nemen
harem = buitenlandse bondgenootschappen
5. niet veel goud en zilver vergaren
= belastingen > schatkist
 - sinds "de tijden der natiën" beheerst 'de koning' ook het geld: muntgeld

vandaag 1 Samuël 8

- Samuël de profeet is de laatste van de richters
Hand.13:20

uittocht Egypte, 2500

Jeruzalem gereed, 3000

¹ Toen Samuel oud geworden was,
stelde hij zijn zonen aan tot richters over Israel.

*hier (nog) niet ter vervanging,
 maar ter ondersteuning*

לְיִשְׂרָאֵל	שֹׁפְטִים	אֶת־בָּנָיו	שָׁמוּאֵל וַיֵּשֶׁם	זָקֵן	כַּאֲשֶׁר	וַיְהִי
tot-Israel	rechtsprekenden	zonen-van-hem	» en-hij-plaatst Samuël	hij-is-oud	als-wanneer	en-hij-is
over-Israel	tot-richters	zijn-zonen	- hij-stelde-aan Samuël	was-oud-geworden	toen	-

2 De naam van zijn eerstgeboren zoon was Joël, die van de tweede Abia; zij waren richters te Berseba.

שְׁפָטִים	אַבְיָה	מִשְׁנֵיהוּ	וְשֵׁם	יֹאֵל	הַבְּכוֹר	בְּנוֹ	שֵׁם	וַיְהִי
rechtsprekenden	Abia	tweede-van-hem	ennaam-van	Joël	de-eerstgeborene	zoon-van-hem	naam-van	en-hij-is
zij-waren-richters	Abia	de-tweede	die-van	Joël	eerstgeboren	van-zijn-zoon	de-naam	was

בְּבֵּרְסֵבָה
in-Ber-seba
te-Ber~seba

³ Maar zijn zonen wandelden niet in zijn wegen;
 zij waren op winstbejag uit,
namen geschenken aan en bogen het recht.

steekpenningen, omkoopgeld

-	וַיִּקְחוּ	אֶחָרֵי	הַבָּצֵעַ	וַיֵּטּוּ		בְּדַרְכּוֹ		בְּנָיו	וְהָלְכוּ	-	וְלֹא
	en- ^l zij-nemen	de-winst	achter	en- ^l zij-strekken-zich-uit		in-weg-van-hem		zonen-van-hem	zij-gaan		en-niet
	namen-aan	winstbejag	op	zij-waren-uit		-		zijn-zonen	wandelden		maar-niet

פ	:	מִשְׁפָּט	וַיֵּטּוּ	וְשָׂחָד
		oordeel	en- ^l zij-doen-afbuigen	omkoopgeschenk
		het-recht	en-bogen	geschenken

4 Daarom kwamen alle oudsten van Israel
bijeem; zij gingen naar Samuel in Rama

אֶל	-	שְׁמוּאֵל	הָרְמָתָה	וַיָּבֹאוּ	יִשְׂרָאֵל	כָּל	זְקֵנָי	וַיִּתְקַבְּצוּ
het-Rama-waarts	Samuël	tot	en-zij-komen	Israël	oudsten-van	alle	en-zij-roepen-zichzelf-bijeem	
in-Rama	Samuël	naar	zij-gingen	van-Israël	oudsten	alle	daarom-kwamen-bijeem	

5 en zeiden tot hem:
 Zie, gij zijt oud geworden
 en uw zonen wandelen niet in uw wegen...

= *terechte observatie*

בְּדַרְכָּיִךְ	לֹא הֵלְכוּ	וּבְנֵיֶיךָ	אַתָּה זָקֵן	הִנֵּה	אֵלָיו	וַיֹּאמְרוּ
in-wegen-van-jou	zij-gaan niet	en-zonen-van-jou	jij-bent-oud	jij aanschouw !	tothem	en- ^l zij-zeggen
in-uw-wegen	wandelen niet	en-uw-zonen	zijt-oud-geworden	gij	zie tot-hem	en-zeiden

5 ... stel nu een koning over ons aan
om ons te richten, als bij alle andere volken.

הַגּוֹיִם -	כָּכֹל	לְשַׁפְּטֵנוּ	מֶלֶךְ	לְנוּ -	שִׁמָּה	עַתָּה
denaties	als-alle	totrecht-spreken-van-ons	koning	tot-ons	plaats !	nu
volken	als-bij-alle-andere	om-te-richten-ons	een-koning	over-ons	stel-aan	nu

⁶ Toen zij zeiden:
Geef ons een koning om ons te richten,
mishaagde dat aan Samuel,
en hij bad tot *JAHWEH*.

*omdat het volk daarmee ook de
aanstelling van Samuëls zonen afwees*

וַיִּרַע	הַדָּבָר	בְּעֵינָי	שְׁמוּאֵל	כַּאֲשֶׁר	אָמְרוּ	תְּנֵה - לָנוּ	מֶלֶךְ	לְשַׁפְּטֵנוּ
en-hij-is-kwaad	de-zaak	in-ogen-van	Samuël	als-welke	zij-zeggen	geef !	koning	totrecht-spreken-van-ons
mishaagde	dat	aan	Samuël	toen	zij-zeiden	geef	een-koning	om-te-richten-ons

וַיִּתְפַּלֵּל	שְׁמוּאֵל	אֶל - יְהוָה
en-hij-bidde	Samuël	Jahwe tot
en-hij-bad	-	de-HERE tot

7 *JAHWEH* zeide tot Samuel:
Luister naar het volk,
 in alles wat zij tot u zeggen...

vergl. Hos.13:11

"Ik gaf u een koning in Mijn toorn..."

וַיֹּאמֶר	יְהוָה	אֶל-שָׁמוּאֵל	שָׁמַע	בְּקוֹל	הָעָם	לְכֹל	אֲשֶׁר-יֹאמְרוּ	אֵלַיךְ
en-'hij-zegt	Jahwe	Samuël	luister !	in-stem-van	het-volk	totalles	wat	totjou
zeide	de-HERE	Samuël	luister	naar	het-volk	in-alles	wat	tot-u

7 ... want niet u hebben zij verworpen,
 maar Mij hebben zij verworpen,
dat Ik geen koning over hen zou zijn.

*God doorziet het ware motief:
 men gelooft niet dat God Zelf hen
 beschermt en daarom willen ze een
 koning als machthebber die voor hen
 oorlogen voert (8:20!)*

עֲלֵיהֶם	מִמֶּלֶךְ	כִּי - אֶתִּי מָאַסוּ	כִּי	לֹא	אֶתְּךָ מָאַסוּ	כִּי
over-hen	vanafkoning-zijn-van	zij-verwerpen »mij	maar	zij-verwerpen	»jou niet	dat
over-hen	dat-Ik-geen-koning-zou-zijn	zij-hebben-verworpen	Mij	maar	zij-hebben-verworpen	u niet want

⁸ Juist zoals zij gedaan hebben
 van de dag af, toen Ik hen uit Egypte leidde,
 tot op de huidige dag...

= het slavenhuis; Ex.20:2

-	וְעַד	מִמִּצְרַיִם	אַתֶּם	הֵעֵלֹתִי	מִיּוֹם	אֲשֶׁר-עָשׂוּ	הַמַּעֲשִׂים	-	כְּכֹל
	entot-aan	vanafEgypte	»hen	doen-opgaan-van-mij	vanafdag-van	zij-doen	die	de-daden	alsalle
	tot-op	uit-Egypte	hen	toen-Ik-leidde	vanaf-de-dag	zij-hebben-gedaan	-	-	juist-zoals

	הַיּוֹם	הַזֶּה
	de-dag	de-deze
	de-dag	huidige

8 ... dat zij Mij hebben verlaten
en andere goden gediend,
zo doen zij nu ook tegen u.

*het volk doet voorkomen alsof het een
cosmetische verandering van het 'staatsbestel'
beoogt, maar men heeft GOD verlaten*

וְעַתָּה	גַּם	עֲשׂוּ	כִּן	אֲחֵרִים	אֱלֹהִים	וַיַּעֲבֹדוּ	וַיַּעַזְבֵנִי
totjou	ook	doenden	zij	zo	andere	elohim	en- ^l zij-dienen
tegen-u	nu-ook	doen	zij	zo	andere	goden	en-gediend dat-zij-hebben-verlaten-Mij

⁹ Nu dan, luister naar hen,
 maar *getuig en betuig*
 en zeg hun aan,
 hoe het optreden zal zijn
 van de koning die over hen regeren zal.

lett. recht

d.w.z. wat de koning als zijn recht zal opeisen

וְעַתָּה שְׁמַע בְּקוֹלָם אֲךָ כִּי - הָעַד תַּעֲיִד בָּהֶם וְהִגַּדְתָּ לָהֶם
 tothen enjij-vertelt inhen [!]jij-betuigt betuigen dat echter in-stem-van-hen luister ! ennu
 hun en-zeg-aan hen waarschuw ernstig - maar naar-hen luister nu-dan

מִשְׁפָּט הַמֶּלֶךְ אֲשֶׁר יִמְלֹךְ עָלֵיהֶם
 overhen [!]hij-regeert die de-koning gebruikelijke-recht-van
 over-hen zal-regeren die van-de-koning hoe-het-optreden-zal-zijn

¹⁰ En Samuel sprak
al de woorden van *JAHWEH* tot het volk,
dat hem om een koning gevraagd had

מֶלֶךְ	מֵאֲתָו	הַשְׂאֵלִים	אֶל-הָעָם	יְהוָה	כָּל-דְּבָרֵי	אֵת	שְׁמוּאֵל	וַיֹּאמֶר	
koning	vanaf»hem	de-vragenden	het-volk	tot	Jahwe	woorden-van	alle	» Samuël	en-'hij-zegt
om-een-koning	hem	dat-had-gevraagd	het-volk	tot	des-HEREN	de-woorden	al	- Samuël	en-sprak

¹¹ en hij zeide: Zo zal het *recht* zijn van de koning die over u regeren zal...

*het is een voorzegging
m.a.w. onvermijdelijk*

עֲלֵיכֶם	אֲשֶׁר יִמְלֹךְ	הַמֶּלֶךְ	מִשְׁפָּט	זֶה יִהְיֶה	וַיֹּאמֶר
overjullie	hij-regeert	de-koning	gebruikelijke-recht-van	hij-is dit	en-hij-zegt
over-u	zal-regeren	die van-de-koning	het-optreden	zal-zijn zo	en-hij-zeide

11 ... uw zonen zal hij nemen
 en hen dienst laten doen bij zijn wagens
 en bij zijn paarden,
 en zij zullen voor zijn wagen uit lopen;

*een sleutelwoord in deze passage (6x)
 8:11,13,14,15,16,17*

וּבְפָרָשָׁיו	בְּמִרְכָּבָתוֹ	לוֹ	וְשָׂם	יִקַּח	בְּנֵיכֶם
en-in-ruiters-van-hem	in-strijdwagen-van-hem	to-hem	en-hij-plaatst	hij-neemt	zonen-van-jullie
en-bij-zijn-paarden	bij-zijn-wagens	hen	en-dienst-laten-doen	hij-zal-nemen	uw-zonen

מִמִּרְכָּבָתוֹ	לִפְנֵי	וְרָצוּ
strijdwagen-van-hem	tot-vóór	en-zij-rennen
zijn-wagen	vóór..uit	en-zij-zullen-lopen

11 ... uw zonen zal hij nemen
 en hen dienst laten doen bij zijn wagens
 en bij zijn paarden,
 en zij zullen voor zijn wagen uit lopen;

*uw zonen = de hoeders van het familiebezit
 nemen = een sleutelwoord hier (6x)
 8:11,13,14,15,16,17*

וּבְפָרָשָׁיו	בְּמִרְכָּבָתוֹ	לוֹ	וְשָׁם	יִקַּח	בְּנֵיכֶם
en-in-ruiters-van-hem	in-strijdwagen-van-hem	tothem	en-hij-plaatst	hij-neemt	zonen-van-jullie
en-bij-zijn-paarden	bij-zijn-wagens	hen	en-dienst-laten-doen	hij-zal-nemen	uw-zonen

מִמִּרְכָּבָתוֹ	לִפְנֵי	וְרָצוּ
strijdwagen-van-hem	tot-vóór	en-zij-rennen
zijn-wagen	vóór..uit	en-zij-zullen-lopen

11 ... uw zonen zal hij nemen
 en hen dienst laten doen bij zijn wagens
 en bij zijn paarden,
 en zij zullen voor zijn wagen uit lopen;

*i.p.v. productief te zijn op hun erfgoed,
 zullen ze militair worden ingezet*

וּבְפָרָשָׁיו	בְּמַרְכָּבָתוֹ	לוֹ	וְשָׂם	יִקַּח	בְּנֵיכֶם
en-in-ruiters-van-hem	in-strijdwagen-van-hem	to-hem	en-hij-plaatst	hij-neemt	zonen-van-jullie
en-bij-zijn-paarden	bij-zijn-wagens	hen	en-dienst-laten-doen	hij-zal-nemen	uw-zonen

מִמַּרְכָּבָתוֹ	לְפָנָי	וְרָצוּ
strijdwagen-van-hem	tot-vóór	en-zij-rennen
zijn-wagen	vóór..uit	en-zij-zullen-lopen

12 hij zal hen aanstellen
als oversten over duizend
en oversten over vijftig...

וְלִשְׂוֹם	לוֹ	שָׂרֵי	אֲלָפִים	וְשָׂרֵי	חֲמִשִּׁים
entotplaatsen-van	tothem	oversten-van	duizenden	en-oversten-van	vijftig
hij-zal-aanstellen	hen	als-oversten	over-duizend	en-oversten	over-vijftig

12 ... zij zullen zijn akkerland ploegen
 en zijn oogst binnenhalen;
 zijn wapens en wagentuig zullen zij vervaardigen.

*de koning zal beslag op hun arbeid
 leggen alsof het zijn eigendom is*

-	כְּלֵי	וְלַעֲשׂוֹת	קִצִּירוֹ	וְלַקְצֹר	תְּרִישׁוֹ	וְלַתְּרֹשׁ
	voorwerpen-van	entotmaken-van	oogst-van-hem	entotoogsten-van	ploegland-van-hem	entotploegen-van
	wapens	zij-zullen-vervaardigen	zijn-oogst	en-binnenhalen	zijn-akkerland	zij-zullen-ploegen

	רֶכֶב־	וְכָל־	מִלְחָמָתוֹ
	strijdwagen-van-hem	envoorwerpen-van	oorlog-van-hem
	wagen-	en--tuig	zijn

12 ... zij zullen zijn akkerland ploegen
 en zijn oogst binnenhalen;
zijn wapens en wagentuig zullen zij vervaardigen.

*en omdat militair wedijveren leidt
 dit ook tot wapenwedloop...
 → en steeds hogere belasting om
 dit te bekostigen!*

-	כָּלִי	וְלַעֲשׂוֹת	קִצִּירוֹ	וְלַקְצֹר	תְּרִישׁוֹ	וְלַתְּרֹשׁ
	voorwerpen-van	entotmaken-van	oogst-van-hem	entotoogsten-van	ploegland-van-hem	entotploegen-van
	wapens	zij-zullen-vervaardigen	zijn-oogst	en-binnenhalen	zijn-akkerland	zij-zullen-ploegen

	רֶכֶב־	וְכָלִי	מִלְחָמָתוֹ
	strijdwagen-van-hem	envoorwerpen-van	oorlog-van-hem
	wagen-	en--tuig	zijn

13 Uw dochters zal hij nemen
als zalfbereidsters, kooksters en baksters.

וּלְבָאֵפוֹת	וּלְטֹבְחֹת	לְרִקְחֹת	יִקַּח	וְאֶת־בָּנוֹתֵיכֶם
ent-totbaksters	ent-totslachtsters	tot:parfumeurs	^l hij-neemt	dochters-vanjullie en»
en-baksters	kooksters	als-zalfbereidsters	hij-zal-nemen	uw-dochters -

14 Verder zal hij van uw akkers,
wijngaarden en olijftuinen
de beste nemen en aan zijn dienaren geven;

= behalve aanspraak maken op
 mensen zal hij ook (het beste van)
 de landbouwgronden wegnemen

וְנָתַן	יִקַּח	הַטּוֹבִים	וְנִיחֵיכֶם	וְאֶת-כַּרְמֵיכֶם	וְשָׂדוֹתֵיכֶם	וְאֶת
en-hij-geeft	!hij-neemt	de-beste	en-olijfgaarden-van-jullie	wijngaarden-van-jullie	en» velden-van-jullie	en»
en-geven	hij-zal-nemen	de-beste	en-olijftuinen	wijngaarden	- van-uw-akkers	verder

לְעַבְדָּיו
 tot-dienaren-van-hem
 aan-zijn-dienaren

14 Verder zal hij van uw akkers,
wijngaarden en olijftuinen
de beste nemen en aan zijn dienaren geven;

*lijkt royaal, maar hij geeft slechts
wat hij van een ander genomen heeft*

וְנָתַן	יִקַּח	הַטּוֹבִים	וְזֵיתֵיכֶם	וְאֶת-כַּרְמֵיכֶם	וְאֶת-שְׂדוֹתֵיכֶם	וְעַד
en-hij-geeft	!hij-neemt	de-besten	en-olijfgaarden-van-jullie	wijngaarden-van-jullie	en» velden-van-jullie	en»
en-geven	hij-zal-nemen	de-beste	en-olijftuinen	wijngaarden	- van-uw-akkers	verder

לְעַבְדָּיו
tot-dienaren-van-hem
aan-zijn-dienaren

¹⁵ van uw koren
en de opbrengst van uw wijngaarden
zal hij tienden nemen...

*bovenop de tien procent van de opbrengst
van het land dat Israël afdroeg voor God
Deut.14:22-29*

יַעֲשֶׂה

¹hij-neemt-tiende

hij-zal-tienden-nemen

וּכְרַמֵּיכֶם

en-wijngaarden-van-jullie

en-de-opbrengst-van-uw-wijngaarden

וּזְרָעֵיכֶם

en-zaden-van-jullie

van-uw-koren

15 ... en aan zijn hovelingen
en aan zijn dienaren geven.

= zodat hij zich ook populair bij hen maakt,
maar hen ook afhankelijk van zichzelf maakt
→ vriendjespolitiek

וְלַעֲבָדָיו

לְסָרִיסָיו

וְנָתַן

entotdienaren-van-hem tothofdienaren-van-hem enhij-geeft

en-aan-zijn-dienaren

aan-zijn-hovelingen

en-geven

16 Uw slaven, slavinnen,
de beste van uw jonge mannen,
en uw ezels zal hij nemen
en gebruiken voor zijn werk.

= productie- en transportmiddelen

וְאֵת -	הַטּוֹבִים	וְאֵת -	בְּחֹרֵיכֶם	וְאֵת -	שְׁפָחוֹתֵיכֶם	וְאֵת -	עַבְדֵיכֶם
en»	de-besten	en»	uitgekozen-jongemannen-van-jullie	en»	dienaressen-van-jullie	en»	dienaren-van-jullie
en	de-beste	-	van-uw-jonge-mannen	-	slavinnen	-	uw-slaven

לְמַלְאֲכָתּוֹ	וְעָשָׂה	יִקַּח	חֲמֹרֵיכֶם
totwerk-van-hem	en-hij-doet	!hij-neemt	ezels-van-jullie
voor-zijn-werk	en-gebruiken	hij-zal-nemen	uw-ezels

¹⁷ Van uw kleinvee zal hij tienden nemen,
en zelf zult gij hem tot slaven zijn.

*eveneens bovenop de tien procent die
Israël hiervan reeds afdroeg aan God
Deut.14:22-29*

לְעֲבָדִים	לּוֹ-	וְאַתֶּם	תִּהְיוּ	יַעֲשֶׂה	צֹאֲנֵכֶם
tot-dienaren	tothem	!jullie-zijn	enjullie	!hij-neemt-tiende	kleinvee-vanjullie
tot-slaven	hem	gij-zult-zijn	en-zelf	hij-zal-tienden-nemen	van-uw-kleinvee

17 Van uw kleinvee zal hij tienden nemen, en zelf zult gij hem tot slaven zijn.

een daarmee is men weer terug bij af: in het slavenhuis Egypte

- volk, arbeid, land en opbrengst, alles is van hem ('de staat')
- "You'll own nothing and you'll be happy... "

לְעַבְדִּים	לּוֹ-	וְאַתֶּם	תִּהְיוּ	יַעֲשֶׂה	צֹאנֵיכֶם
tot-dienaren	tothem	!jullie-zijn	enjullie	!hij-neemt-tiende	kleinvee-vanjullie
tot-slaven	hem	gij-zult-zijn	en-zelf	hij-zal-tienden-nemen	van-uw-kleinvee

verzekerd van...

- *bescherming*
- *onderdak*
- *voedsel*
- *medische zorg*

¹⁸ Te dien dage zult gij jammeren over uw koning die gij u gekozen hebt, maar *JAHWEH* zal u te dien dage niet antwoorden.

waar het volk haar eigen weg gaat, zal God doen ondervinden dat deze doodlopend is

לְכֶם	אֲשֶׁר בָּחַרְתֶּם	מִלְּכֵיכֶם	הָהוּא מִלְּפָנַי	בַּיּוֹם	וְזָעַקְתֶּם
totjulliezelf	jullie-kiezen	vanaf-tot-gezicht-van	de-hij in ^{de} -dag	en-jullie-schreeuwen-uit	
u	gij-hebt-gekozen	die uw-koning	over dien	te-dage	gij-zult-jammeren

הָהוּא	בַּיּוֹם	אֶתְכֶם	יְהוָה	יַעֲנֶה	וְלֹא
de-hij	in ^{de} -dag	»jullie	Jahwe	!hij-antwoordt	enniet
dien	te-dage	u	de-HERE	zal-antwoorden	maar-niet

¹⁹ Het volk weigerde echter
naar Samuel te luisteren en zij zeiden:
Neen, toch moet er een koning over ons zijn;

וַיִּמָּאֲנוּ	הָעָם	לְשָׁמַעַ	בְּקוֹל	שָׁמוּאֵל	וַיֹּאמְרוּ	לֹא	כִּי	אִם	- מֶלֶךְ
en- ¹ zij-weigeren	het-volk	tot-luisteren-van	in-stem-van	Samuël	en- ¹ zij-zeggen	nee	maar	alleen	- koning
echter-weigerde	het-volk	te-luisteren	naar	Samuël	en-zij-zeiden	neen	-	toch	een-koning

עָלֵינוּ	יְהִי
over-ons	¹ hij-is
over-ons	er-moet-zijn

20 dan zullen ook wij zijn
als alle andere volken;
onze koning zal ons richten,
voor ons uitrukken en onze oorlogen voeren.

*hier blijkt het ware motief van Israëls wens:
de koning zal niet slechts richten, maar
ook machtig zijn om oorlogen te voeren*

וַיֵּצֵא	מֶלֶכְנוּ	וַיְשַׁפֵּטנוּ	הַגּוֹיִם	גַּם	אֲנַחְנוּ	כָּכָל	וְהָיינוּ
en-hij-gaat-uit	koning-van-ons	en-hij-spreekt-recht-ons	de-naties	als-alle	wij ook	wij ook	en-wij-zijn
uitrukken	onze-koning	zal-richten-ons	volken	als-alle-andere	wij ook	wij ook	dan-zullen-zijn

אֶת־מַלְחַמֹּתֵנוּ	וְנִלְחַם	לְפָנֵינוּ
veldslagen-van-ons	» en-hij-vecht	totgezicht-van-ons
onze-oorlogen	- en-voeren	voor-ons

21 Samuel hoorde al de woorden van het volk en bracht ze aan *JAHWEH* over.

וַיִּשְׁמַע	שְׁמוּאֵל	אֵת	כָּל - דְּבָרַי	הָעָם	וַיְדַבֵּר	בְּאָזְנַי	יְהוָה
en-hij-hoort	Samuël	»	woorden-van alle	het-volk	en-hij-spreekthēn	in-oren-van	Jahwe
hoorde	Samuël	-	de-woorden al	van-het-volk	en-bracht-over-ze	aan	de-HERE

22 *JAHWEH* zeide tot Samuel:

Luister naar hen

en stel een koning over hen aan.

Toen zeide Samuel tot de mannen van Israel:

Gaat heen, een ieder naar zijn stad.

*volk krijgt een koning... naar haar hart - Saul
de 2e koning (David) naar Gods hart!*

וַיֹּאמֶר	מֶלֶךְ	לָהֶם	וְהִמְלַכְתָּ	בְּקוֹלָם	שָׁמַע	אֶל-שָׁמוּאֵל	יְהוָה	וַיֹּאמֶר
en-hij-zegt	koning	tothen	en-jij-doet-regeren	in-stem-van-hen	luister !	Samuël tot	Jahwe	en-hij-zegt
toen-zeide	een-koning	over-hen	en-stel-aan	naar-hen	luister	Samuël tot	de-HERE	zeide

לְעִירוֹ	אִישׁ	לָכוּ	יִשְׂרָאֵל	אֶל-אֲנָשֵׁי	שָׁמוּאֵל
totstad-van-hem	man	gaat !	Israël	mannen-van tot	Samuël
naar-zijn-stad	een-ieder	gaat-heen	van-Israël	de-mannen tot	Samuël